

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kahdeksas jaosto)

9 päivänä syyskuuta 2013*

Kumoamiskanne — Valtiontuki — Tukiohjelma, jonka perusteella omistussuuden hankkimisesta ulkomaisissa kohteissa johtuva liikearvo voidaan kirjata kuluksi — Päätös, jolla tukiohjelma todetaan sisämarkkinoille soveltumattomaksi mutta jolla ei määrätä tukia takaisin perittäviksi — Toimi, joka edellyttää täytäntöönpanotoimenpiteitä — Toimi ei koske kantajaa erikseen — Palauttamisvelvollisuutta ei ole — Tutkimatta jättäminen

Asiassa T-400/11,

Altadis, SA, kotipaikka Madrid (Espanja), edustajinaan asianajajat J. Buendía Sierra, E. Abad Valdenebro, M. Muñoz de Juan ja R. Calvo Salinero,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinä R. Lyal, C. Urraca Caviedes ja P. Němečková,

vastajana,

jossa on kyse Espanjan soveltamasta, omistussuuden hankkimisesta ulkomaisissa kohteissa johtuvan rahallisen liikearvon kirjaamisesta kuluksi C 45/07 (ex NN 51/07, ex CP 9/07) 12.1.2011 annetun komission päätöksen 2011/282/EU (EUVL L 135, s. 1) osittaista kumoamista koskevasta vaatimuksesta,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja L. Truchot (esittelevä tuomari) sekä tuomarit M. E. Martins Ribeiro ja A. Popescu,

kirjaaja: E. Coulon,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

määräyksen

Asian tausta

- 1 Euroopan parlamentin jäsenet esittivät useilla vuosien 2005 ja 2006 aikana esittämillään kirjallisilla kysymyksillä (E-4431/05, E-4772/05, E-5800/06 ja P-5509/06) Euroopan yhteisöjen komissiolle tiedusteluja Ley del Impuesto sobre Sociedadesin (Espanjan yhtiöverolaki) 12 §:n 5 momentissa, joka on lisätty kyseiseen lakiin Ley 24/2001, de Medidas Fiscales, Administrativas y del Orden Socialilla (verotuksellisista, hallinnollisista ja sosiaalisista toimenpiteistä 27.12.2001 annettu Espanjan laki 24/2001; BOE nro 313, 31.12.2001, s. 50493) ja joka on otettu Real Decreto Legislativo 4/2004, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Impuesto sobre Sociedadesiin (uudistetun yhtiöverolain hyväksymisestä 5.3.2004 annettu kuninkaan asetus 4/2004; BOE nro 61, 11.3.2004, s. 10951), säädetyn järjestelmän (jäljempänä riidanalainen tukiohjelma) luokitteluun valtiontueksi. Komissio vastasi kysymyksiin pääasiallisesti, että sillä olevien tietojen perusteella riidanalainen tukiohjelma ei näyttänyt kuuluvan valtiontukisääntöjen soveltamisalaan.
- 2 Komissio kehotti Espanjan viranomaisia 15.1. ja 26.3.2007 päivätyillä kirjeillä toimittamaan sille tietoja riidanalaisen tukiohjelman ulottuvuuden ja vaikutusten arvioimista varten. Espanjan kuningaskunta toimitti pyydetty tiedot komissiolle 16.2. ja 4.6.2007 päivätyillä kirjeillä.
- 3 Yksityinen toimija, jonka mukaan riidanalainen tukiohjelma oli yhteismarkkinoille soveltumaton valtiontuki, teki 28.8.2007 päivätyllä telekopiolla komissiolle kantelun.
- 4 Komissio aloitti 10.10.2007 tekemällään päätöksellä (tiivistelmä EUVL C 311, s. 21) muodollisen tutkintamenettelyn riidanalaisesta tukiohjelmasta.
- 5 Espanjan kuningaskunta esitti 5.12.2007 päivätyllä kirjeellä komissiolle huomautuksensa muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevasta päätöksestä. Myös 32 asianomaista kolmatta osapuolta, mukaan lukien kantajana oleva Altadis, SA, esitti komissiolle huomautuksia 18.1. ja 16.6.2008 välisenä aikana. Espanjan kuningaskunta esitti 30.6.2008 ja 22.4.2009 päivätyillä kirjeillä näkemyksensä asianomaisten kolmansien osapuolten huomautuksista.
- 6 Espanjan viranomaisten kanssa pidettiin teknisluonteiset kokoukset 18.2.2008, 12.5.2009 ja 8.6.2009. Asiassa pidettiin myös muita teknisluonteisia kokouksia, joihin osallistuivat tietyt mainituista 32 asianomaisesta kolmannelle osapuolesta kantaja mukaan lukien.
- 7 Espanjan kuningaskunta toimitti komissiolle lisätietoja 14.7.2008 päivätyllä kirjeellä ja 16.6.2009 lähetetyllä sähköpostiviestillä.
- 8 Komissio päätti menettelyn Euroopan unionissa toteutettuja omistussuoksien hankkimisia koskevilta osin Espanjan soveltamasta, omistussuuden hankkimisesta ulkomaisissa kohteissa johtuvan liikearvon kirjaamisesta kuluksi C 45/07 (ex NN 51/07, ex CP 9/07) 28.10.2009 tekemällään päätöksellä 2011/5/EY (EUVL 2011, L 7, s. 48). Kyseisessä päätöksessä riidanalainen tukiohjelma, joka koostuu verotuksellisesta edusta, jonka perusteella espanjalaiset yhtiöt voivat kirjata omistussuuden hankkimisesta ulkomaisissa yhtiöissä johtuvan liikearvon kuluksi, todetaan yhteismarkkinoille soveltumattomaksi silloin, kun sitä sovelletaan Euroopan unioniin sijoittautuneissa yrityksissä hankittuihin omistussuuksiin. Komissio jätti menettelyn auki unionin ulkopuolella toteutettuja omistussuoksien hankkimisia koskevilta osin, koska Espanjan viranomaiset olivat sitoutuneet toimittamaan uusia tietoja esteistä rajat ylittävälle, unionin ulkopuolisille sulautumille.
- 9 Espanjan kuningaskunta toimitti 12., 16. ja 20.11.2009 sekä 3.1.2010 komissiolle tietoja espanjalaisten yhtiöiden unionin ulkopuolelle tekemistä suorista sijoituksista. Komissio sai myös useiden asianomaisten kolmansien osapuolten huomautuksia.

- 10 Komissio ja Espanjan viranomaiset pitivät teknisluonteiset kokoukset 27.11.2009 sekä 16. ja 29.6.2010.
- 11 Komissio antoi 12.1.2011 päätöksen 2011/282/EU Espanjan soveltamasta, omistusosuuden hankkimisesta ulkomaisissa kohteissa johtuvan rahallisen liikearvon kirjaamisesta kuluksi C 45/07 (ex NN 51/07, ex CP 9/07) (EUVL L 135, s. 1; jäljempänä riidanalainen päätös).
- 12 Riidanalaisessa päätöksessä riidanalainen tukiohjelma todetaan sisämarkkinoille soveltumattomaksi silloin, kun sitä sovelletaan omistusosuuksien hankkimisiin unionin ulkopuolelle sijoittautuneissa yrityksissä (riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 1 kohta). Riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaan riidanalaista tukiohjelmaa voidaan kuitenkin edelleen soveltaa luottamuksensuojan periaatteen nojalla omistusosuuksien hankkimisiin, jotka on toteutettu ennen kuin muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 21.12.2007, ja omistusosuuksien hankkimisiin, joiden toteuttamisesta, joka edellyttää lupaa sääntelyviranomaiselta, jolle on ilmoitettu toimenpiteestä ennen 21.12.2007, on sovittu peruuttamattomasti ennen tätä ajankohtaa. Riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaan riidanalaista tukiohjelmaa voidaan lisäksi soveltaa edelleen sellaisiin omistusosuuksien hankkimisiin Kiinaan, Intiaan ja muihin sellaisiin maihin, joiden osalta on osoitettu selviä oikeudellisia esteitä rajat ylittävälle yritysten yhdistymisille, sijoittautuneissa yrityksissä, jotka on toteutettu siihen mennessä, kun mainittu päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 21.5.2011, sekä tällaisiin omistusosuuksien hankkimisiin, joiden toteuttamisesta, joka edellyttää lupaa sääntelyviranomaiselta, jolle on ilmoitettu toimenpiteestä ennen 21.5.2011, on sovittu peruuttamattomasti ennen tätä ajankohtaa.

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

- 13 Kantaja nosti nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 29.7.2011 toimitetulla kannekirjelmällä.
- 14 Komissio esitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 10.11.2011 toimittamallaan asiakirjalla oikeudenkäyntiväitteen unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan nojalla.
- 15 Kantaja esitti 6.11.2012 huomautuksensa komission esittämästä oikeudenkäyntiväitteestä.
- 16 Unionin yleinen tuomioistuin pyysi prosessinjohtotoimena 5.10.2012 kantajaa esittämään päätelmät, jotka se aikoi tehdä nyt käsiteltävän kanteen osalta unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-221/10, Iberdrola vastaan komissio, 8.3.2012 antamasta tuomiosta ja unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-174/11, Modelo Continente Hipermercados vastaan komissio, 21.3.2013 antamasta määräyksestä (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa), ja 13.12.2012 komissiota esittämään huomautuksensa kantajan tuohon kysymykseen antamasta vastauksesta. Kantaja ja komissio vastasivat näihin kysymyksiin asetetuissa määräajoissa.
- 17 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- ottaa kanteen tutkittavaksi ja määrää, että oikeudenkäyntiä on jatkettava
 - kumoaa riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan
 - toissijaisesti kumoaa riidanalaisen päätöksen 4 artiklan siltä osin kuin siinä säädetään velvollisuudesta periä takaisin 21.5.2011 aikaisempien liiketoimien osalta myönnettyt tuet
 - tai ainakin kumoaa riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan ja toissijaisesti 4 artiklan siltä osin kuin nämä säännökset koskevat Marokossa toteutettuja liiketoimia

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

18 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— jättää kanteen tutkimatta

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

19 Työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan mukaan unionin yleinen tuomioistuin voi asianosaisen hakemuksesta ratkaista tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevan väitteen käsittelemättä itse pääasiaa. Saman artiklan 3 kohdan mukaan hakemuksen jatkokäsittely on suullinen, jollei unionin yleinen tuomioistuin päättä toisin. Nyt käsiteltävässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että sillä on asiakirjojen perusteella riittävästi tietoa asiasta, ja päättää, ettei suullista käsittelyä aloiteta.

20 Komissio väittää, että nyt käsiteltävä kanne on jätettävä tutkimatta sen vuoksi, ettei kantaja ole osoittanut oikeussuojan tarvettaan eikä sitä, että riidanalainen päätös koski sitä erikseen.

21 Aluksi on tutkittava komission toiseksi esittämä oikeudenkäyntiväite.

22 SEUT 263 artiklan neljännen kohdan mukaan ”luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi ensimmäisessä ja toisessa kohdassa määrätyin edellytyksin nostaa kanteen hänelle osoitetusta säädöksestä tai säädöksestä, joka koskee häntä suoraan ja erikseen, sekä sääntelytoimesta, joka koskee häntä suoraan ja joka ei edellytä täytäntöönpanotoimenpiteitä”.

23 Koska riidanalainen päätös tehtiin muodollisen tutkintamenettelyn seurauksena eikä sitä ole osoitettu kantajalle, sitä, koskeeko kyseinen päätös kantajaa erikseen, on arvioitava asiassa 25/62, Plaumann vastaan komissio, 15.7.1963 annetussa tuomiossa (Kok., s. 197 ja 223, Kok. Ep. I, s. 181) vahvistettujen arviointiperusteiden perusteella. Kantajan on siis osoitettava, että riidanalainen päätös vaikuttaa siihen sille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella se erottuu kaikista muista ja se voidaan täten yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (ks. vastaavasti asia C-298/00 P, Italia v. komissio, tuomio 29.4.2004, Kok., s. I-4087, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

24 Kantaja vetoaa asemaansa riidanalaisen tukiohjelman edunsaajana osoittaakseen, että riidanalainen päätös, jolla kyseinen tukiohjelma todetaan laittomaksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi, koskee sitä erikseen.

25 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yritys ei voi pääsääntöisesti nostaa kumoamiskannetta toimialakohtaisen tukiohjelman kieltämisestä tehdystä komission päätöksestä, jos päätös koskee tätä yritystä vain sen takia, että yritys toimii kyseisellä alalla ja on mahdollisesti kyseisen tukiohjelman edunsaaja. Tällainen päätös on nimittäin kyseisen yrityksen kannalta yleisesti sovellettava toimenpide, joka koskee objektiivisesti määriteltyjä tilanteita ja jonka oikeusvaikutukset kohdistuvat yleisesti ja abstraktisti määriteltyyn henkilöryhmään (ks. em. asia Italia v. komissio, tuomion 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja asia T-309/02, Acegas v. komissio, tuomio 11.6.2009, Kok., s. II-1809, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

26 Silloin, kun kyseinen päätös ei koske kantajana olevaa yritystä vain siksi, että yritys toimii asianomaisella alalla ja on mahdollisesti tukiohjelman edunsaaja, vaan myös siksi, että se on tosiasiallisesti saanut tämän tukiohjelman mukaisesti myönnetyn yksittäisen tuen, jonka komissio oli määrännyt takaisin perittäväksi, mainittu päätös koskee sitä kuitenkin erikseen ja sen päätöksestä

nostama kanne on otettava tutkittavaksi (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-15/98 ja C-105/99, Italia ja Sardegna Lines v. komissio, tuomio 19.10.2000, Kok., s. I-8855, 34 ja 35 kohta sekä asia T-75/03, Banco Comercial dos Açores v. komissio, tuomio 10.9.2009, 44 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

- 27 On siis selvitettävä, onko kantaja tosiasiallisesti saanut riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettun tukiohjelman mukaisesti myönnetyn yksittäisen tuen, jonka komissio on määrännyt takaisin perittäväksi (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-71/09 P, C-73/09 P ja C-76/09 P, Comitato "Venezia vuole vivere" ym. v. komissio, tuomio 9.6.2011, 53 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja em. asia Iberdrola v. komissio, tuomion 27 kohta).
- 28 Käsiteltävässä asiassa kantaja on osoittanut olleensa riidanalaisen tukiohjelman tosiasiallinen edunsaaja. Se on näet liittänyt kanteeseen asiakirjan, joka todistaa, että se on soveltanut riidanalaisista tukiohjelmia omistussuhteiden hankkimisiin vuosina 2003 ja 2006 Marokkoon sijoittautuneessa yhtiössä. Riidanalaisessa päätöksessä määrätty takaisinperimisvelvollisuus ei kuitenkaan koske sitä kyseisen päätöksen 1 artiklan 2 kohdan ja 4 artiklan 1 kohdan nojalla.
- 29 Kantaja väittää tässä yhteydessä ensinnäkin oikeuskäytäntöön vedoten, että se, että se on riidanalaisen tukiohjelman tosiasiallinen edunsaaja, riittää osoittamaan, että riidanalainen päätös koskee sitä erikseen, koska mainitun ohjelman mukaisesti saatujen tukien takaisinperimistä koskeva velvollisuus ei ole ehdoton edellytys sille, että riidanalaisen päätöksen voidaan katsoa koskevan sitä erikseen. Kantaja päättelee etenkin edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Comitato "Venezia vuole vivere" ym. v. komissio annetusta tuomiosta, että päätöksen voidaan katsoa koskevan yritystä erikseen, jos yritys saa sellaisen tukiohjelman perusteella myönnettyä tukea, jonka osalta takaisinperimisestä on määrätty yleisesti ilman, että kyseinen palauttamisvelvollisuus koskisi yritystä itseään.
- 30 Tältä osin on palautettava mieliin edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Comitato "Venezia vuole vivere" ym. v. komissio annetun tuomion 53 kohta, johon kantaja perustaa väitteensä ja jossa todetaan seuraavaa:
- " – päätös koskee tästä syystä – erikseen sellaisia tukia koskevan järjestelmän nojalla myönnetyn yksilöllisen tuen tosiasiallisia saajia, jotka komissio on määrännyt perittäviksi takaisin."
- 31 Tätä kohtaa on tulkittu unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin, joissa se on mainittu, siten, että tukiohjelmia koskevan komission päätöksen katsotaan koskevan erikseen tukiohjelman tosiasiallista edunsaajaa yksinomaan, jos kyseinen edunsaaja on saanut tukea, joka kuuluu mainitussa päätöksessä määrätyn takaisinperimisvelvollisuuden soveltamisalaan (ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat Italia ja Sardegna Lines v. komissio, tuomion 31 ja 43 kohta; asia T-301/02, AEM v. komissio, tuomio 11.6.2009, Kok., s. II-1757, 46–48 kohta ja edellä mainittu asia Modelo Continente Hipermercados v. komissio, määräyksen 30 kohta). Takaisinperiminen, johon yhdistetyissä asioissa Comitato "Venezia vuole vivere" ym. v. komissio annetun tuomion 53 kohdassa viitataan, koskee siis tukea, jonka kyseinen kantaja on saanut, eikä yleisesti asianomaisen tukiohjelman mukaisesti maksettua tukia.
- 32 Tämä tulkinta saa lisäksi tukea edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Comitato "Venezia vuole vivere" ym. v. komissio annetun tuomion 56 kohdasta, jossa todetaan seuraavaa:
- " – takaisinperintämääräys koskee jo erikseen kaikkia kyseisen järjestelmän edunsaajia, sillä ne ovat riidanalaisen päätöksen tekoajankohdasta lähtien alttiina sille riskille, että niiden saamat edut peritään takaisin, ja tämä vaikuttaa näin niiden oikeudelliseen asemaan. Nämä tuensaajat kuuluvat tämän vuoksi suljettuun piiriin – –, eikä sellaisiin tilanteisiin liittyviä lisäedellytyksiä, joissa komission päätökseen ei sisälly takaisinperintämääräystä, näin ole tarpeen tutkia. Lisäksi se mahdollisuus, että sääntöjenvastaisiksi katsottuja etuja ei perittäisi takaisin niiden saajilta, ei sulje pois sitä, etteikö päätöksen voitaisi katsoa koskevan erikseen näitä saajia."

- 33 Edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Comitato "Venezia vuole vivere" ym. v. komissio annetun tuomion kyseisen kohdan ensimmäisestä ja toisesta virkkeestä, kun niitä tulkitaan yhdessä kyseistä kohtaa edeltävän 55 kohdan kanssa, ilmenee yhtäältä, että unionin tuomioistuin on ainoastaan tutkinut tilanteen – josta kyseisessä tuomiossa yksinomaan oli kyse –, jossa riidanalaisessa toimessa määrättiin kantajaa koskevasta takaisinperimisvelvollisuudesta. Unionin tuomioistuin toteaa näet ensimmäisessä virkkeessä, että takaisinperimismääräys koskee erikseen kaikkia kyseisen tukijärjestelmän edunsaajia, jotka ovat alttiina sille riskille, että niiden on palautettava saadut tuet, ja jättää toisessa virkkeessä tutkimatta tilanteen, jossa komission päätökseen ei sisälly takaisinperimismääräystä. Edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Comitato "Venezia vuole vivere" ym. v. komissio annetun tuomion 56 kohdan kolmannelta virkkeestä, kun sitä samoin tulkitaan yhdessä saman tuomion 55 kohdan valossa, ilmenee toisaalta, että tällainen kantajaa koskeva takaisinperimisvelvollisuus riittää yksilöimään kantajan, eikä sitä, onko kyseisellä velvollisuudella vaikutuksia kansallisella tasolla, ole tarpeen tutkia (edellä mainittu asia Modelo Continente Hipermercados v. komissio, määräyksen 29 kohta).
- 34 Unionin tuomioistuin päätteli siis edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Comitato "Venezia vuole vivere" ym. v. komissio annetussa tuomiossa, johon kantaja on vedonnut, riidanalaisen toimen koskevan kantajaa kyseisessä asiassa erikseen siitä, että riidanalaisella toimella otetaan käyttöön takaisinperimisvelvollisuus, joka koskee kantajan saamia tukia, tällaisen velvollisuuden täytäntöönpanosta riippumatta. Sen perusteella ei siis voida päätellä, että tuen tosiasiallinen saaminen tukiohjelmasta riittäisi yksilöimään mainitun tuensaajan, jos mainitun ohjelman mukaisesti maksettujen tukien takaisinperimistä koskeva velvollisuus, josta riidanalaisessa toimessa määrätään, ei koske tuensaajaa.
- 35 Tässä yhteydessä ei ole myöskään merkitystä unionin yleisen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-425/04, T-444/04, T-450/04 ja T-456/04, Ranska ym. vastaan komissio, 21.5.2010 antamalla tuomiolla (Kok., s. II-2099). Kuten kantaja väittää, unionin yleinen tuomioistuin on tosin kyseisen tuomion 123 kohdassa todennut, että sellaisen riidanalaisen päätöksen säännöksen kumoaminen, jolla kyseessä oleva tuki todetaan yhteismarkkinoille soveltumattomaksi, mitätöisi toteamuksen kyseisen tukitoimenpiteen – joka on kantajan hyväksi toteutettu yksittäinen toimenpide – lainvastaisuudesta, mikä muodostaisi kantajan oikeusasemaa muuttavan ja sille etua tuottavan oikeudellisen seurauksen. Kuten komissio kuitenkin perustellusti korostaa, unionin yleinen tuomioistuin on tuossa kohdassa ottanut kantaa oikeussuojan tarvetta koskevaan tutkittavaksi ottamisen edellytykseen, joka eroaa muun muassa siitä edellytyksestä, jonka mukaan toimen on koskettava kantajaa erikseen, sen perusteella, että se koskee kantajalle hänen kanteensa tuloksena koituvaa hyötyä eikä sitä erityistä sidettä, joka yhdistää kyseisen kantajan ja kanteen kohteena olevan päätöksen (ks. edellä 23 kohta ja ks. myös jäljempänä 38 kohta).
- 36 Lopuksi on hylättävä väite, joka koskee sisämarkkinoille soveltumattomaksi todetun tukiohjelman mukaisesti myönnetyn tuen tosiasialliselle edunsaajalle aiheutuvaa varallisuusriskiä, joka perustuisi tällaisen soveltumattomuutta koskevan lausuman mahdollisiin vaikutuksiin tukien päällekkäisyyttä ja vähämerkityksistä tukea koskevien sääntöjen soveltamiseen, koska kantaja on tältä osin tyytynyt esittämään pelkän väitteen eikä se ole toimittanut mitään selitystä edellä mainituista mahdollisista vaikutuksista eikä siis väitetystä varallisuusriskistä.
- 37 Kantaja väittää toiseksi – jos oletetaan, että sen saamien tukien takaisinperimistä koskeva velvollisuus on edellytyksenä sille, että riidanalaisen päätöksen voidaan katsoa koskevan sitä erikseen, – että se kuuluu käsiteltävässä asiassa tällaisen velvollisuuden piiriin. Se, että päivämäärää 21.12.2007 aikaisemmat liiketoimet on suljettu takaisinperimisvelvollisuuden soveltamisalan ulkopuolelle luottamuksensuojan periaatteen nojalla, ei ole lopullista, koska Deutsche Telekom AG on nostanut asiassa T-207/10 kanteen riidanalaisen päätöksen päätöslauselman kyseisestä osasta.

- 38 Kantaja sekoittaa myös tässä väitteessä tutkittavaksi ottamisen edellytyksen, jonka mukaan toimen on koskettava kantajaa erikseen, siihen edellytykseen, joka koskee oikeussuojan tarvetta. Vaikka näet oikeussuojan tarve voidaan osoittaa tai se voi sitä vastoin kadota muun muassa sellaisten kantajasta ja riidanalaisesta päätöksestä riippumattomien tapahtumien vuoksi, jotka ovat sattuneet sen jälkeen, kun kanne on nostettu unionin tuomioistuimissa, sitä, koskeeko päätös erikseen luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, arvioidaan kanteen nostamisen ajankohtana ja se riippuu ainoastaan riidanalaisesta päätöksestä. Näin ollen henkilö, jota päätös, jolla tuki todetaan yhteismarkkinoille soveltumattomaksi ja jolla se määrätään takaisin perittäväksi, koskee erikseen, on edelleen henkilö, jota tällainen päätös koskee erikseen, vaikka sittemmin kävisi ilmi, ettei häneltä vaadita kyseisen tuen takaisin maksamista (ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat Comitato "Venezia vuole vivere" ym. v. komissio, tuomion 56 kohta ja julkisasiamies Trstenjakin kyseisessä asiassa antama ratkaisuehdotus, Kok., s. I-4732, 81 ja 82 kohta; ks. myös edellä 33 kohta).
- 39 On lisäksi muistutettava, että jotta riidanalainen toimi koskisi kantajaa erikseen, tämän on osoitettava kuuluvansa suljettuun piiriin eli ryhmään, jonka jäsenten määrä ei riidanalaisen toimen toteuttamisen jälkeen voi enää kasvaa (ks. vastaavasti asia C-152/88, Sofrimport v. komissio, tuomio 26.6.1990, Kok., s. I-2477, 11 kohta ja yhdistetyt asiat C-182/03 ja C-217/03, Belgia ja Forum 187 v. komissio, tuomio 22.6.2006, Kok., s. I-5479, 63 kohta).
- 40 Nyt käsiteltävässä asiassa riidanalaisen päätöksen ei siis voida katsoa koskevan kantajaa erikseen sen perusteella, että unionin yleinen tuomioistuin mahdollisesti kumoaa kyseisen päätöksen 1 artiklan 2 kohdan asiassa T-207/10 ja että riidanalaiset tuet peritään tämän seurauksena kantajalta takaisin, mikä on sitä paitsi pelkästään hypoteettista (ks. vastaavasti em. asia Iberdrola v. komissio, tuomion 42 kohta).
- 41 Edellä todetusta seuraa, ettei riidanalainen päätös koske kantajaa erikseen.
- 42 Kantaja väittää kuitenkin, ettei sen tarvitse käsiteltävässä asiassa osoittaa, että riidanalainen päätös koskee sitä erikseen, koska kyseinen päätös voidaan luonnehtia SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetuksi sääntelytoimeksi, joka ei edellytä täytäntöönpanotoimenpiteitä.
- 43 Komissio väittää puolestaan, ettei riidanalainen päätös ole sääntelytoimi, joka ei edellytä täytäntöönpanotoimenpiteitä, ja se vetoaa useisiin riidanalaisen päätöksen kansallisiin täytäntöönpanotoimenpiteisiin ja erityisesti siihen, että Espanjan lainsäätäjät on kumonnut riidanalaisen tukiohjelman, että veroviranomaiset ovat perineet riidanalaisen tukiohjelman nojalla myönnetty sääntöjenvastaiset tuet takaisin niiden saajilta, ja että nuo samat viranomaiset ovat tunnustaneet kyseisen verotuksellisen edun tai kieltäytyneet myöntämästä sitä.
- 44 Kantajan mielestä komission vetoamat toimenpiteet eivät sitä vastoin ole SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettuja täytäntöönpanotoimenpiteitä. Väitettyjä takaisinperimistoimenpiteitä ei näet sen mukaan voida pitää täytäntöönpanotoimenpiteinä, koska riidanalaiseen päätökseen sisältyvä takaisinperimismääräys on Espanjan kuningaskuntaa kaikilta osiltaan sitova eikä tällä ole harkintavaltaa. Samoin sisämarkkinoille soveltumattomaksi todetun riidanalaisen tukiohjelman kumoaminen sekä kyseisen verotuksellisen edun tunnustaminen tai sen myöntämisen epääminen on jo määritetty riidanalaisessa päätöksessä, ja ne ovat ainoastaan sen oikeudellisia seurauksia.
- 45 Tässä yhteydessä on huomautettava, että SEUT 288 artiklan neljännen kohdan mukaan käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltainen päätös velvoittaa kaikilta osiltaan ainoastaan niitä, joille se on osoitettu. Velvollisuus kieltäytyä soveltamasta riidanalaisesta tukiohjelmasta, kumota myönnetty verotukselliset edut ja periä takaisin kyseisen tukiohjelman mukaisesti maksetut tuet ovat siis riidanalaisen päätöksen sitovia oikeudellisia seurauksia Espanjan kuningaskunnalle, jolle kyseinen päätös on osoitettu.

- 46 Riidanalaisella päätöksellä ei sitä vastoin ole tällaisia oikeusvaikutuksia riidanalaisen tukiohjelman edunsaajiin. Riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 1 kohdassa ei määritellä niitä seurauksia, joita riidanalaisen tukiohjelman sisämarkkinoille soveltumattomuudella on kuhunkin mainitun ohjelman edunsaajaan nähden, sillä kyseinen soveltumattomuutta koskeva lausuma ei sellaisenaan sisällä mitään kieltoa tai määräystä mainituille edunsaajille. Sisämarkkinoille soveltumattomuudella ei myöskään ole välttämättä samaa merkitystä kaikille riidanalaisen tukiohjelman edunsaajille. Soveltumattomuuden seuraukset on siten yksilöitävä sellaisella toimivaltaisten kansallisten viranomaisten toteuttamalla oikeudellisella toimella, kuten verotuspäätöksellä, joka merkitsee riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan täytäntöönpanotoimenpidettä SEUT 263 artiklan neljännen kohdan tarkoituksessa.
- 47 Tässä yhteydessä on merkityksetöntä, että – kuten kantaja huomauttaa – Espanjan kuningaskunnalla ei ole mitään harkintavaltaa riidanalaisesta päätöstä täytäntöönpanossa. Harkintavallan puuttuminen on arviointiperuste, joka on tosin tutkittava, jotta voidaan todeta, onko edellytys, jonka mukaan päätöksen on koskettava kantajaa suoraan, täyttynyt (ks. asia T-80/97, *Starway v. neuvosto*, tuomio 26.9.2000, Kok., s. II-3099, 61 kohta, oikeuskäytäntöviittauksineen). SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettu vaatimus, jonka mukaan kyseessä on oltava toimi, joka ei edellytä täytäntöönpanotoimenpiteitä, eroaa kuitenkin edellytyksestä, jonka mukaan päätöksen on koskettava kantajaa suoraan (asia T-381/11, *Eurofer v. komissio*, määräys 4.6.2012, 59 kohta ja asia T-551/11, *BSI v. neuvosto*, tuomio 5.2.2013, 56 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).
- 48 Tästä seuraa, että riidanalainen päätös edellyttää täytäntöönpanotoimenpiteitä eikä sitä voida siis luonnehtia SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetuksi sääntelytoimeksi, joka ei edellytä täytäntöönpanotoimenpiteitä. Kyseisen määräyksen loppuosaan perustuva kantajan väite on siis hylättävä.
- 49 Tätä päätelmää ei voida kyseenalaistaa kantajan väitteellä, joka perustuu tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden loukkaamiseen siltä osin kuin kantaja ei voisi nostaa mitään kannetta riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 1 kohdassa olevasta riidanalaisen tukiohjelman sisämarkkinoille soveltumattomuutta koskevasta lausumasta.
- 50 Tässä yhteydessä on huomautettava, että unioni on oikeusunioni, jossa sen toimielimet ovat sellaisen valvonnan alaisia, jonka kohteena on niiden toimien yhteensopivuus perussopimuksen ja perusoikeudet sisältävien yleisten oikeusperiaatteiden kanssa. Näin ollen yksityisten oikeussubjektien on voitava saada tehokasta oikeussuojaa niille unionin oikeusjärjestyksen mukaan kuuluvien oikeuksien osalta (ks. yhdistetyt asiat T-443/08 ja T-455/08, *Freistaat Sachsen ym. v. komissio*, tuomio 24.3.2011, Kok., s. II-1311, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Nyt käsiteltävässä tapauksessa kantajaa ei kuitenkaan missään tapauksessa ole jätetty täysin ilman tehokasta oikeussuojaa tuomioistuimissa. Vaikka näet nyt käsiteltävä kanne jätetään tutkimatta, mikään ei estä kantajaa riitauttamasta kansallisissa tuomioistuimissa riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanotoimenpiteitä eikä etenkin verotuspäätöksiä, joilla kieltäydytään soveltamasta riidanalaisesta tukiohjelmasta. Kansalliset tuomioistuimet voivat siis valvoa liitännäisenä seikkana riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan pätevyyden ja esittää tarvittaessa unionin tuomioistuimelle pätevyyden arviointia koskevan ennakkoratkaisukysymyksen SEUT 267 artiklan nojalla (ks. vastaavasti ja analogisesti edellä mainittu asia *Eurofer v. komissio*, määräyksen 60 kohta).
- 51 Nyt käsiteltävä kanne on siis jätettävä tutkimatta, eikä ole tarpeen tutkia komission ensimmäiseksi esittämää oikeudenkäyntiväitettä, joka perustuu siihen, ettei kantajalla ole oikeussuojan tarvetta.

Oikeudenkäyntikulut

- 52 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on veloitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

- 1) **Kanne hylätään.**
- 2) **Altadis, SA veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Annettiin Luxemburgissa 9 päivänä syyskuuta 2013.

E. Coulon
kirjaaja

L. Truchot
jaoston puheenjohtaja